

Obsah

Seznam symbolů a zkratk	9
Úvod	19
1. Bezpečnostní prostředí České republiky	23
2. Ochrana obyvatelstva	28
2.1 Historie civilní ochrany	28
2.1.1 Civilní protiletadlová ochrana 1929–1938.....	28
2.1.2 Civilní protiletadlová ochrana 1939–1947.....	33
2.1.3 Civilní ochrana 1945–1989	35
2.1.4 Civilní ochrana 1989 – dosud	38
2.2 Strategie bezpečnosti v Evropské unii.....	43
2.3 Přístupy k přípravě osob v oblasti ochrany obyvatelstva	62
3. Zajišťování bezpečnosti a rozvoje regionů (obcí)	75
3.1 Projektový management - vytváření projektů.....	75
3.2 Strategické plánování rozvoje regionů (obcí).....	81
3.3 Vybrané indikátory posuzování regionů (obcí)	91
3.3.1 Indikátory úrovně kultury bezpečnosti	91
3.3.2 Indikátory úrovně systému řízení.....	92
3.3.3 Indikátory organizace a plánování potřebných zdrojů	92
3.3.4 Indikátory omezení rizik vzniku mimořádných událostí	93
3.3.5 Indikátory hodnocení rizik	93
3.3.6 Indikátory místní soběstačnosti.....	94
3.4 Metody pro podporu rozhodovacího procesu	95
3.4.1 Ishikawův diagram	95
3.4.2 Myšlenkové mapy.....	96
3.4.3 Šestislovný graf (Six Questions)	97
3.4.4 Check list (Kontrolní seznam).....	97
3.4.5 Balanced Score Card	98
3.4.6 Občanská participace	100
3.4.7 Pomocná hodnocení bezpečnosti regionů (obcí).....	101
3.5 Mimořádné události	102
3.6 Institucionální zajištění ochrany obyvatelstva.....	111
3.6.1 Úkoly občanů, podnikové sféry a veřejné správy	113
3.6.2 Záchraná opatření, likvidační a obnovovací práce	130
3.7 Základní úkoly a metody ochrany obyvatelstva.....	132
3.7.1 Ochrana a sebeochrana obyvatelstva.....	132
3.7.2 Ochrana osob před požáry	143
3.7.3 Rozdělení hasicích přístrojů	150

4. Ochrana obyvatelstva před nebezpečnými látkami	157
4.1 Nebezpečné látky.....	157
4.1.1 Chlor (Cl)	162
4.1.2 Amoniak NH ₃ (čpavek).....	168
4.1.3 Methanal (formaldehyd)	170
4.1.4 Oxid siřičitý SO ₂	173
4.1.5 Oxid dusičitý (NO ₂).....	175
4.1.6 Sirovodík (H ₂ S, sulfan).....	176
4.1.7 Oxid uhelnatý (CO)	178
4.1.8 Oxid uhličitý (CO ₂).....	180
4.2 Toxické chemické látky (bojové chemické látky)	182
4.2.1 Nervově paralytické látky.....	184
4.2.2 Dusivé látky	186
4.2.3 Látky všeobecně jedovaté.....	187
4.2.4 Zpuchýřující látky	189
4.2.5 Dráždivé látky.....	192
4.2.6 Psychostimulantní látky	194
4.3 Hořlavé a výbušné chemické látky	197
4.3.1 Bojové hořlavé látky (zápalné zbraně).....	197
4.3.2 Hořlavé průmyslové látky	197
4.3.3 Výbušné chemické látky	198
4.4 Výbušniny.....	199
4.4.1 Průmyslové výbušniny.....	199
4.4.2 Zábavní pyrotechnika	200
4.4.3 Nástražné výbušné systémy	201
4.5 Radioaktivní látky	202
4.5.1 Radioaktivita.....	202
4.5.2 Špinavá bomba	207
4.6 Bakteriologické (biologické) látky.....	208
4.7 Plán ochrany osob při ohrožení nebezpečnou látkou	212
5. Ochrana obyvatelstva před zraňujícími prostředky	216
5.1 Zraňující prostředky.....	216
5.1.1 Zraňující prostředky používané pravidelnými armádami	216
5.1.2 Malorážové střelivo ručních palných zbraní.....	219
5.1.3 Tříštivá munice	221
5.1.4 Použití destrukčních prostředků.....	222
5.2 Nástražné výbušné systémy	224
5.2.1 Druhy nástražných výbušných systémů	224
5.2.2 Použití zákeřných zbraní proti civilním osobám	227
5.3 Charakteristika ohrožení zdraví člověka, principy zraňování živé tkáně	232
5.3.1 Mechanismus a morfologie střelného poranění.....	233
5.3.2 Střepinová poranění a jejich zvláštnosti	237

5.3.3	Poranění vzniklá výbuchem (Blast syndrom).....	238
5.3.4	Výsledný ranivý účinek	241
5.3.5	Zastavující (porážející) účinek malorážových střel	241
5.4	Ochrana osob před nežádoucími účinky zraňujících agens	246
5.4.1	Ohrožující faktory a jejich charakteristika	247
5.4.2	Balistické ochrany jednotlivce (BOJ) OBS a jejich rozdělení	247
5.4.3	Charakteristika, konstrukce a použití ochranné vesty	250
5.4.4	Rozdělení prostředků BOJ:.....	251
5.5	Právní regulace použití konvenčních zbraní a zbraňových systémů	253
5.5.1	Smlouvy podle mezinárodního humanitárního práva.....	253
5.5.2	Právní regulace civilních střelných zbraní a střeliva v ČR.....	264
6.	Vybrané metody ochrany obyvatelstva	272
6.1	Ochrana obyvatelstva ukrytím.....	272
6.2	Ochrana obyvatelstva před povodněmi.....	277
6.2.1	Preventivní ochrana před povodněmi	278
6.2.2	Ochranná opatření.....	279
6.2.3	Hlavní zásady chování při povodních.....	282
6.2.4	Povodňový plán	282
6.3	Evakuace, metoda ochrany obyvatelstva	286
6.3.1	Evakuační plán	288
6.3.2	Chování obyvatelstva při evakuaci	292
6.3.3	Vybrané prostředky individuální ochrany.....	298
6.3.4	Činnost osob zasažených nebezpečnou látkou, dekontaminace	302
6.4	Nouzové přežití	329
6.5	Způsob informování obyvatelstva	333
6.6	Ochrana v okolí jaderných elektráren	337
7.	Ochrana obyvatelstva v podmínkách Slovenské republiky	346
7.1	Vývoj ochrany obyvatelstva v Slovenské republice.....	349
7.2	Organizace a zabezpečení ochrany obyvatelstva na Slovensku	350
7.3	Kompetence a úkoly jednotlivých institucí v systému ochrany osob a majetku	353
7.4	Povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob.....	382
7.5	Provádění základních činností ochrany osob a majetku.....	385
7.6	Zabezpečení jednotlivých činností a procesů v rámci ochrany osob a majetku.....	389
7.6.1	Komplexní analýza rizik a ohrožení	389
7.6.2	Systém varování a vyrozumění.....	391
7.6.3	Ukrytí obyvatelstva	393
7.6.4	Zabezpečení obyvatelstva prostředky individuální ochrany.....	395
7.6.5	Zabezpečení integrovaného záchranného systému	398
7.6.6	Zabezpečení evakuace obyvatelstva	399
7.6.7	Informační služba civilní ochrany.....	402
7.6.8	Poskytování a přijímání humanitární pomoci.....	404

7.6.9	Zabezpečování protiradiační, protichemické a protibiologické ochrany.....	404
7.6.10	Vzájemná příhraniční pomoc v případě vzniku rozsáhlých přírodních katastrof a technologických havárií.....	405
7.6.11	Organizace záchranných jednotek civilní ochrany obyvatel.....	405
7.6.12	Materiální, technické a finanční zabezpečení systému ochrany obyvatel.....	407
7.6.13	Vzdělávání a příprava na civilní ochranu.....	408
7.7	Další směřování a rozvoj ochrany osob a majetku na Slovensku.....	409
Závěr.....		411
Přílohy.....		412
	Příloha č. 1: Obsah vzdělávacích programů pro vzdělávání v oblasti KŘ.....	412
	Příloha č. 2: Ishikawa diagram.....	417
	Příloha č. 3: Check list.....	418
	Příloha č. 4: Strategie zabezpečení regionu (obce).....	423
	Příloha č. 5: Základní pojmy z fyzikální chemie nebezpečných chemických látek.....	424
	Příloha č. 6: Označování nebezpečných látek.....	425
	Příloha č. 7: Seznam charakteristických látek.....	435
	Příloha č. 8: Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí.....	438
	Příloha č. 9: Základní pojmy z oblasti evakuace obyvatelstva.....	440
	Příloha č. 10: Plán první pomoci – traumatologický plán.....	445
	Příloha č. 11: Zraňující a ochranné prostředky.....	450
Literatura.....		458
Anotace.....		469
Annotation.....		470
Rejstřík.....		471